

قرآنی مضامین کا اشاریہ

جناب ابوسفیان اصلاحی

اردو کے معیاری اور موقر رسائل میں علمی موضوعات پر واقع مضامین شائع ہوتے رہتے ہیں اور مختلف علوم و فنون کے محققین اور فضلا کی نگارشات ان کے صفحات کی زینت بنتی رہتی ہیں لیکن واقعہ یہ ہے کہ ان تحقیقات سے استفادہ مخصوص حلقوں تک محدود رہ جاتا ہے۔ ایک تو علمی رسائل کا حلقہ اشاعت بہت وسیع نہیں ہوتا ہے، دوسرے رسائل کے پرانے شمارے عام طور سے دستیاب نہیں ہوتے خصوصاً وہ جن کی اشاعت بند ہو چکی ہو۔ رفتہ رفتہ قیمتی مضامین ماہ و سال کی گزریں دب کر رہ جاتے ہیں اور ان سے استفادہ عملاً ناممکن سا ہو جاتا ہے۔ البتہ اگر ان جرائد و رسائل کے موضوعاتی اشاریے تیار کر دیئے جائیں تو اس علمی ذخیرہ تک رسائی کی سبیل پیدا ہو جائے اور یہ قیمتی ورثہ بڑی حد تک طاق نسیاں کی نذر ہونے سے محفوظ رہ جائے۔ آئندہ صفحات میں چند منتخب رسائل کے قرآنیات سے متعلق مضامین کا ایک اشاریہ پیش کیا جا رہا ہے۔

سر دست اس مقصد سے ماہنامہ معارف (دارالمصنفین اعظم گڑھ) ماہنامہ جامعہ (جامعہ ملیہ اسلامیہ دہلی) ماہنامہ برہان (ندوۃ المصنفین دہلی) ماہنامہ ابلاغ (دارالعلوم کراچی) اور ماہنامہ الاصلاح (مدینہ الاصلاح سرانے میہ اعظم گڑھ) کو منتخب کیا گیا ہے۔ ان میں سے اول الذکر چار جرائد اب بھی جاری ہیں اور حالات کی نامساعدت کے باوجود اگر نقد و علمی خدمات انجام دے رہے ہیں۔ یہ جرائد اتنے جاننے پہچاننے اور محروم ہیں کہ ان کے تعارف کی ضرورت نہیں۔ البتہ ماہنامہ الاصلاح ایک مدت ہوئی بند ہو چکا ہے۔ یہ رسالہ مدرسۃ الاصلاح سرانے میر کا ترجمان تھا اور مولانا امین احسن صاحب اصلاحی کی ادارت میں نکلتا تھا۔ یہ ماہنامہ ۱۹۳۶ء میں نکلتا شروع ہوا اور ۱۹۴۲ء تک جاری رہا۔ اس طرح اس کی کل تعداد اشاعت صرف چار سال ہے۔ قرآنیات پر خصوصی توجہ اس رسالہ کا امتیاز تھا۔

قرآنی مضامین کا اشاریہ

استفادہ کی سہولت کے پیش نظر اشاریہ کو مختلف موضوعات کے تحت تقسیم کر دیا گیا ہے۔
مضامین کے سلسلہ میں آجی ترتیب کو ملحوظ رکھا گیا ہے اشاریہ میں جو معلومات پیش کی گئی ہیں ان کی تفصیل
یہ ہے: مضمون، مضمون نگار، رسالہ، ماہ و سن، جلد و شمارہ اور آخر میں صفحات۔

احکام القرآن

احکام القرآن - سید سلیمان ندوی - معارف اپریل ۱۹۳۶ء ۱۷/۴ - ۱۷ - ۲۶

توہیت کے دس احکام - مناظر احسن گیلانی - برہان - مارچ - جون ۱۹۵۱ء - ستمبر - دسمبر ۱۹۵۱ء

۲۶/۴ - ۱۵۷ - ۱۶۸؛ ۲۶/۴ - ۲۲۱ - ۲۳۰

۵/۴ - ۲۸۵ - ۲۹۴؛ ۲۶/۴ - ۳۲۵ - ۳۳۶

۳/۴ - ۱۳۳ - ۱۴۴؛ ۲۷/۴ - ۳۱۳ - ۳۲۶

۵/۴ - ۲۶۱ - ۲۷۲؛ ۲۷/۴ - ۳۲۵ - ۳۳۶

النسخ والمنسوخ فی القرآن - سید ریاست علی ندوی - معارف - مارچ - اپریل ۱۹۳۱ء ۳/۴ - ۱۶۹ - ۱۷۹

اعجاز القرآن

۱ اعجاز قرآن - علی بن علی ربانی - جامعہ جنوری ۱۹۳۲ء ۱/۱ - ۱۰ - ۳۲

۲ اعجاز قرآن - سید بدر الدین علوی - معارف - ستمبر ۱۹۵۰ء ۲۶/۴ - ۱۹۱ - ۲۱۳

۳ البیان فی اعجاز القرآن - عبدالعظیم - معارف - ستمبر ۱۹۶۰ء ۳/۴ - ۲۹۱ - ۳۳۰

۴ شوق القرآن مجید میں - ا - خ - معارف - نومبر ۱۹۴۳ء ۵۸/۵ - ۲۸۵ - ۳۸۷

۵ قرآن پاک کا تاریخی اعجاز - سید سلیمان ندوی - معارف - جون ۱۹۷۵ء ۲۳/۴ - ۸۵ - ۸۹

۶ قرآن کریم کی اعجازی خصوصیات - محمد تقی عثمانی - البلاغ - جون ۱۹۷۵ء ۹/۴ - ۲۱۰ - ۳۲

۷ قرآنی مضامین کا معجزانہ ربط انور شاہ کشمیری - البلاغ - فروری ۱۹۷۶ء ۱۱/۴ - ۱۶ - ۲۶

۸ معجزہ قرآن کی نوعیت - عبدالسلام ندوی - معارف - اکتوبر - نومبر ۱۹۵۰ء ۲۶/۴ - ۲۴۵ - ۲۶۲

۹ ۵/۴ - ۳۲۵ - ۳۳۶

تحقیقات قرآنی

آزر محمد ادریس میرٹھی - برہان - اپریل ۱۹۳۹ء، ۲/۲، ۳۵-۵۴
 ابوسلمہ اسفہانی - سعید انصاری - معارف - جنوری ۱۹۱۶ء، ۳/۲، ۳۸-۳۷
 اجتماعیت کا قرآنی تصور - عبدالسلام ندوی - معارف - نومبر ۱۹۵۵ء، ۵/۶، ۳۲۵-۳۲۶
 اجتماعیت کا قرآنی تصور - حیدر زماں صدیقی - " اکتوبر ۱۹۵۵ء، ۴/۶، ۲۸۰-۲۶۳
 استاد اک - اختر احسن اصلاح - الاصلاح - مئی جون ۱۹۳۶ء، ۵/۲، ۵۵-۵۴؛ ۲/۲، ۵۱۰-۶۴
 (متعلق بہ مضمون نجات)

اسلام اور انسانیت کی بقا - سعید اکبر آبادی - برہان - فروری ۱۹۸۱ء، ۲/۸۶، ۷-۱۸
 اسما سور - امین احسن اصلاحی - الاصلاح - جون ۱۹۳۶ء، ۱/۶، ۳۸-۴۴
 اقبال اور قرآن - اقبال حسین قریشی - برہان - اپریل ۱۹۶۲ء، ۴/۲۸، ۱۹۷-۲۲۰
 اقام قرآن - سید صفی اللہ البختیاری - برہان - جنوری ۱۹۴۱ء، ۱/۶، ۲۵-۳۹
 اقام القرآن - حافظ عبدالاحد اصلاحی - الاصلاح - نومبر دسمبر ۱۹۳۶ء، ۱۱/۱، ۴۷-۴۸؛ ۱۲/۱
 ۲۳-۳۶ -

اقسام القرآن - حمید الدین فراہی - الاصلاح - مئی جولائی ۱۹۳۹ء، ستمبر - نومبر ۱۹۳۹ء، ۴/۵، ۱۵-۱۶
 ۶/۳، ۳۱-۳۲؛ ۴/۳، ۱۸-۱۷؛ ۹/۳، ۲۵-۲۹
 ۱۰/۳، ۲۲-۳۱

الوہیت مریم کا مسئلہ - شبیر احمد خاں غوری - برہان - اپریل ۱۹۹۰ء، ۴/۴، ۱۹۷-۲۱۵
 الانسان فی القرآن - سعید اکبر آبادی - برہان - اپریل ۱۹۶۹ء، ۴/۶، ۲۲۱-۲۳۶
 ایک علمی سوال اور اس کا جواب - حفظ الرحمن سیوہاوی - برہان - مارچ، اپریل ۱۹۴۲ء، ۳/۸
 ۳۰-۳۱؛ ۸/۳، ۳۹۲-۳۹۹

ایمان و عمل - چودھری غلام احمد پرویز - معارف - ستمبر اکتوبر ۱۹۳۲ء، ۳/۳۰، ۱۶۵-۱۷۹؛
 ۴/۳، ۲۴۵-۲۵۱

- پاداش علی - بدرالدین اصلاحی - الاصلاح - ستمبر ۱۹۳۶ء ۹/۱، ۴۶-۵۴
- پیغام ابراہیم - حفظ الرحمن - برہان - نومبر ۱۹۳۹ء ۵/۳، ۲۶۴-۲۶۹
- تحقیق معنی العالمین - محمد اجل خاں - برہان - اگست ۱۹۶۰ء ۲/۴۵، ۸۷-۹۳
- تمک بالکتاب - چودھری غلام احمد پرویز - الاصلاح - جنوری ۱۹۳۶ء ۱/۱، ۳۰-۴۹
- تہذیب مغرب کی تقلید قرآن و سنت کی روشنی میں - عبدالحکیم - البلاغ مئی ۱۹۷۵ء ۶/۱۳، ۴۲-۴۸
- حافظ ابن کثیر - ضیاء الدین اصلاحی - معارف - نومبر، دسمبر ۱۹۶۵ء جنوری ۱۹۶۶ء ۵/۹، ۵-۳۴۵
- ۳۶۷، ۹۴/۶، ۲۲۸-۲۲۹؛ ۵۱-۲۳۱/۹۵
- حدیث اور قرآن - محمد اسلم - البلاغ - اگست ۱۹۶۶ء ۱/۵، ۲۹-۳۷
- حروف مقطعات - بدرالدین اصلاحی - الاصلاح - اکتوبر ۱۹۳۶ء ۱۰/۲، ۳۵-۴۲
- حضرت شاہ ولی اللہ دہلوی اور قدیم ترجمہ القرآن - حفظ الرحمن - برہان - اکتوبر نومبر ۱۹۳۵ء ۴/۱۵، ۲۳۲-۲۳۸؛ ۵/۱۵، ۴۸-۵۰
- خصائص قرآن - عبدالحکیم ندوی - معارف جون ۱۹۳۲ء ۶/۲۹، ۴۵-۴۷
- دلائل قرآن - نجم الدین اصلاحی - برہان - اگست، اکتوبر ۱۹۵۰ء ۲/۲۵، ۸۱-۹۸؛ ۴/۲۵، ۲۱۸-۲۲۴
- رسول قرآن کی روشنی میں - غلام احمد پرویز - معارف - مارچ اپریل ۱۹۳۵ء ۳/۳۵، ۱۷۵-۱۸۵
- ۲۴۵-۲۹۲، ۴/۳۵
- رشحات آیات قرآنی اور علمائے اسلام کے فکری اعتبارات - محمد قطب الدین - برہان - اکتوبر ۱۹۶۵ء ۴/۴۱، ۲۲۱-۲۲۴
- صبر کا قرآنی مفہوم - سید سلیمان ندوی - معارف جون ۱۹۳۵ء ۶/۳۵، ۴۵-۴۱۵
- عالم برزخ از روئے قرآن - محمد سورتی - معارف - جون ۱۹۳۲ء ۶/۳۳، ۴۵-۴۶
- اسلم حیراچپوری - جامعہ - جنوری ۱۹۳۲ء ۱/۱۱، ۷۸-۷۷
- عذاب الہی اور قانون فطرت - سید ابوالنظر رضوی - امروہی - برہان - جولائی ۱۹۳۹ء ۲/۲۳۱، ۴۲-۴۷
- محمد انوری لائل پوری - ستمبر ۱۹۳۵ء ۳/۵، ۱۶۹-۲۰۷

عصمت انبیاء - حافظ حفظ الرحمن سیوہاروی - برہان - دسمبر ۱۹۴۲ء ۶/۵ - ۴۵ - ۴۲۰

عصمت حضرت آدمؑ قرآن کی روشنی میں - "ح" - برہان فروری ۱۹۳۹ء ۲/۲ - ۸۵ - ۹۸

علامہ انور شاہ کشمیری کی قرآن فہمی - سید محمد فاروق بخاری کشمیری - معارف - اپریل مئی ۱۹۳۵ء ۴/۱۳۱ - ۲۸۰ -

۲۹۷، ۱۳۱/۵ - ۳۶۸ - ۳۸۸ -

غذا اور قرآن مجید - حکیم محمد سعید - البلاغ - جون ۱۹۴۲ء ۴/۶ - ۴۲ - ۴۴

قاموس الفاظ القرآن الکَرِیم - عبداللہ عباس ندوی - معارف جون ۱۹۸۵ء ۶/۱۳۵ - ۴۶۹ - ۴۷۳

قفل مرتد - اسلم حیراچوری - معارف - اکتوبر ۱۹۴۲ء ۱/۵ - ۳۱ - ۳۲۸

قرآن اور ترتیب اسماء انبیاء کرام - ابواللیث شیر محمد اصلاحي ندوی - الاصلاح - فروری ۱۹۳۶ء ۲/۱

۲۳ - ۲۶

قرآن اور سیرت سازی - میر ولی الدین - معارف - مارچ ۱۹۴۶ء ۳/۴۹ - ۱۶۵ - ۱۸۸

قرآن اور علاج خوف - " - معارف - نومبر ۱۹۴۲ء ۵/۵۰ - ۳۲۵ - ۳۳۷

قرآن اور علاج غضب - " - معارف - فروری ۱۹۴۳ء ۲/۵۱ - ۱۳۶ - ۱۴۷

قرآن حکیم اور علمی نظریات - محمد آفاق صدیقی - برہان - فروری مارچ ۱۹۸۰ء ۲/۸۴ - ۵ - ۲۴

۵۰۳/۸۴ - ۲۹ -

قرآن کا علمی پایہ - اسلم حیراچ پوری - جنوری ۱۹۳۶ء ۱/۱ - ۲۶ - ۲۹

قرآن کریم کا فلسفہ مذہب - میر ولی الدین - معارف - جولائی ۱۹۴۵ء ۱/۴۸ - ۵ - ۳۶

قرآن کریم کی پیشگی خبریں - محمد تقی عثمانی - البلاغ جولائی ۱۹۴۵ء ۹/۱۹۰ - ۲۶

قرآن کے سات حروف - محمد تقی عثمانی - البلاغ مئی جولائی ۱۹۴۶ء ۱۰/۵ - ۲۵۰ - ۳۱؛ ۶/۱۰

۲۹ - ۴۲ -

قرآن کے لفظی و معنوی حقوق - خواجہ محمد علی شاہ - برہان - جنوری - اپریل ۱۹۵۹ء ۱/۲۴ - ۲۶ - ۴۰

۸۸ - ۸۱، ۲/۲۴

۱۵۸ - ۱۴۵، ۳/۲۴؛ ۳۱۳ - ۳۱۹

قرآنی تصور مملکت - حمید اللہ - معارف - دسمبر ۱۹۴۱ء ۶/۴۸ - ۴۵ - ۴۳۱

قرآنی مضامین کا اشاریہ

- قرآن وحدیث میں غور وفکر کے فوائد - مفتی عبدالحکیم - البلاغ فروری ۱۹۷۷ء ۱۲/۲، ۳۱ - ۳۶
- قریش کی تصویر قرآن کے آئینہ میں - عبدالمجید مدہ پولو - برہان - فروری ۱۹۵۹ء ۲/۲، ۹۷ - ۱۰۶
- کتابتِ حصن عذاب - ابوالجلال ندوی - معارف مئی ۱۹۵۷ء ۵/۴۵، ۳۲۷ - ۳۷۸
- کچھ "مساجد ومعابد قرآن کی نظر میں" سے متعلق - حکیم ظل الرحمان - برہان - اکتوبر ۱۹۸۵ء ۴/۹۵، ۴۹ - ۵۱
- لفظ "آلاء" کی تحقیق - بدرالدین اصلاحي - الاصلاح نومبر ۱۹۳۷ء ۲/۱۱، ۲۸ - ۳۷
- لفظ صلوة قرآن میں - زبید احمد - معارف - اکتوبر ۱۹۲۷ء ۴/۲۰، ۲۵۹۰ - ۲۹۲
- لفظ فتنہ اور قرآن مجید - داؤد اکبر اصلاحي - معارف - مئی ۱۹۷۷ء ۵/۵۹، ۳۷۷ - ۳۸۲
- لفظ مجوس - فضل الرطان - معارف - مارچ ۱۹۳۵ء ۳/۱۶، ۲۱۲ - ۲۱۵
- مختصر سیرت قرآنی سیدنا صلی اللہ علیہ وسلم - سعید احمد - برہان - جون ۱۹۵۳ء ۶/۳۰، ۳۶۷ - ۳۷۱
- مساجد ومعابد قرآن کی روشنی میں - شہناز اللہ عمری - برہان - فروری ۱۹۸۵ء ۲/۹۴، ۳۳ - ۴۴

۵۱ - ۴۵، ۳/۹۴

- معاش و مساوات کی حقیقت - (قرآن کی روشنی میں) محمد "ش" - البلاغ - مئی ۱۹۵۹ء ۱/۳، ۸ - ۱۳
- مقام صحابیت قرآنی تعلیم کی رو سے - قاضی محمد زاہد احسنی - برہان - دسمبر ۱۹۶۶ء ۶/۶۱، ۳۹۰ - ۳۹۵
- مقصود تخلیق کائنات - غلام نبی - برہان - جولائی - دسمبر ۱۹۷۷ء ۱/۷۷ - ۱۰۰، ۲۶ - ۲۷؛ ۲/۷۷ - ۹۰، ۱۰۲
- ۳/۷۷ - ۱۳۳، ۱۳۷ - ۱۴۷، ۴/۷۷ - ۲۱۰
- ۵/۷۷ - ۲۷۴، ۲۸۸ - ۴/۷۷ - ۳۳۶، ۳۴۸
- مکی ومدنی آیات کافروں - خواجہ عبدالحمید - جامعہ ستمبر ۱۹۵۳ء ۵/۴
- مولوی محمد اویس کاندھلوی بحیثیت مفسر - محمد ظہیر الدین - البلاغ - اکتوبر ۱۹۷۷ء ۱۱/۱۰، ۴۵ - ۴۸
- نجات - چودھری غلام احمد پرویز - الاصلاح - اپریل ۱۹۳۷ء ۲/۲، ۲۴۰ - ۳۸
- نجات - خواجہ ابوالحسن فاروقی - الاصلاح - اگست ۱۹۳۷ء ۲/۸، ۳۸۰ - ۴۱
- نظر برادرک - چودھری غلام پرویز - الاصلاح - اگست ۱۹۳۷ء ۲/۲، ۲۶۸ - ۳۷

(براستہ راگ مولانا اختر احسن اصلاحي)

نظریہ موت اور قرآن - سید ابوالفضل رضوی - برہان - مارچ جون ۱۹۷۷ء ۱۲/۳، ۱۶۷ - ۱۸۵

۴/۱۲، ۴۰۵-۴۲۳۔

وجی الہی - سعید احمد اکبر آبادی - برہان - نومبر/دسمبر ۱۹۶۳ء ۵/۵، ۳۲۵-۳۳۰؛ ۴/۵، ۴۰۵-۴۲۰۔

تدوین قرآن

تاریخ حفاظت قرآن - محمد تقی عثمانی - البلاغ - جولائی، اگست، اکتوبر ۱۹۶۳ء ۸/۸، ۱۹، ۲۷-۲۸؛ ۴/۸،

۲۲-۳۱ — ۸/۸، ۲۹-۴۰۔

تاریخ نزول القرآن - محمد تقی عثمانی - البلاغ - دسمبر ۱۹۶۵ء، ۹/۹، ۲۹-۳۲۔

تدوین قرآن - شاہ معین الدین ندوی - معارف، مئی، جون ۱۹۶۹ء ۶/۳، ۵، ۳۲۵-۳۳۱؛ ۳/۳، ۳۶۳۔

۴۰۵-۴۲۲۔

تدوین قرآن - صدیق حسن - معارف اکتوبر/نومبر، دسمبر/جنوری ۱۹۶۳ء ۹/۲، ۲، ۲۴۵-۲۴۸؛

۵/۹۲، ۴۴۵-۴۴۸؛ ۴/۹۲، ۴۰۵-۴۲۸، ۹۳/۱، ۴۴۱-۴۵۵۔

جشن نزول قرآن - محمد تقی عثمانی - البلاغ - مارچ ۱۹۶۶ء ۱۲/۱، ۳-۷۔

جمع قرآن پر ایک نظر - قاضی عبدالصمد - برہان اپریل ۱۹۶۲ء ۴/۴، ۲۹۱-۳۰۰۔

شان نزول اور تفسیر - محمد تقی عثمانی - البلاغ - جنوری ۱۹۶۶ء ۱۰/۱، ۲۵-۳۱۔

عہد نبوی میں قرآن مجید کی تدوین و ترتیب - سید بدر الدین علوی - معارف ستمبر ۱۹۵۲ء ۳/۷، ۱۶۵-۱۸۵۔

قرآن کے تحفظ پر ایک تاریخی نظر - غلام ربانی - برہان - جون - جولائی، اکتوبر ۱۹۶۹ء ۲۲/۶، ۳۲۵-۳۲۶۔

۳۲۶-۳۳۶؛ ۱/۲۳، ۵-۲۱، ۲۳/۴، ۲۰۹-۲۲۷۔

قرآن کی جمع و ترتیب کے سلسلے میں ایک سوال اور اس کا جواب - حافظ مجیب اللہ ندوی - جنوری

۱۹۵۵ء ۵۷/۱، ۵۷-۶۳۔

قرآن مجید اور اس کی حفاظت - بدر عالم میٹھی - برہان - جولائی - دسمبر ۱۹۶۹ء ۱/۹، ۱۰۱-۱۰۲؛ ۲/۹،

۸۵-۱۰۵۔

۳/۹، ۱۶۵-۱۸۸؛ ۴/۹، ۲۴۵-۲۴۶؛ ۵/۹، ۳۲۵-۳۳۴۔

۴/۹، ۴۰۴-۴۲۰؛ ۱/۱۰، ۲۰-۲۵؛ ۲/۱۰، ۸۵-۱۰۱۔

۱۰/۳، ۱۹۵۰؛ ۱۰/۴، ۲۲۵-۲۶۳۔

نیز ذیل القرآن۔ عبدالسلام ندوی۔ معارف۔ مئی ۱۹۳۰ء ۲۵/۵-۲۲۵-۲۳۱۔

تراجم و تفاسیر

ابو عبیدہ کی تفسیر مجاز القرآن۔ ابو محفوظ الکریم معصومی۔ معارف۔ مئی جون ۱۹۵۹ء ۳۸/۵-۳۰۰۔

۶/۸۳، ۲۲۲-۲۵۶

اردو کا ارتقا، تراجم قرآن کے آئینہ میں۔ حافظ محمد اسرائیل۔ برہان۔ مارچ مئی ۱۹۷۲ء ۲/۷۳،

۱۸۵-۱۹۲، ۲/۷۳، ۲۳۹-۲۵۰؛ ۵/۷۲، ۲۹۴-۳۱۲

استاذ امام کے ترجمہ قرآن کا نمونہ۔ حمید الدین فراہی۔ الاصلاح۔ مارچ ۱۹۲۶ء ۳/۱۲، ۱۵-۱۲

ایک نادر تفسیر محمد سالم قدوائی۔ جامعہ اگست ۱۹۶۵ء ۲/۵۲، ۸۶-۸۸

تلخ التراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم۔ عبدالحق معارف۔ نومبر ۱۹۳۷ء ۵/۴۰، ۳۲۹-۳۴۹

تاریخ ارض القرآن۔ سید سلیمان ندوی۔ معارف۔ مئی ۱۹۱۷ء ۱۱/۱۷، ۱۷-۲۶

تاریخ ارض القرآن پر ایک نظر۔ سید صباح الدین عبدالرحمان۔ معارف۔ اگست۔ اکتوبر ۱۹۵۸ء ۲/۱۳۶،

۱۰۱-۱۲۴، ۳/۱۳۶، ۱۸۷-۲۱۰؛ ۴/۱۳۶، ۲۵۹-۲۷۷۔

تحقیق قربانی اور تفسیر "بیان للناس"۔ امین احسن اصلاحی۔ الاصلاح۔ فروری ۱۹۳۷ء ۲/۳، ۹۴-۱۵۹

تراجم قرآن۔ ۱۔ و۔ معارف۔ فروری ۱۹۳۷ء ۲/۴۵، ۱۳۹-۱۴۳

ترجمان القرآن۔ ضیاء الحسن فاروقی۔ جامعہ۔ دسمبر ۱۹۶۵ء ۶/۵۲، ۳۲۹-۳۳۳

ترجمان القرآن۔ (آزاد کی تفسیر "ترجمان القرآن" پر تبصرہ ہے) مولانا امین احسن اصلاحی۔ الاصلاح۔

جنوری۔ مارچ ۱۹۳۷ء ۱/۲، ۲۲-۳۵؛ ۲/۲، ۱۶-۳۲، ۳/۲، ۲۷-۲۸۔

ترجمان القرآن اور تفسیر مولانا ابوالکلام آزاد۔ غلام احمد پرویز۔ معارف۔ جنوری ۱۹۳۷ء ۳/۱، ۵۱-۲۵

توطان القرآن اور نجات و سعادت کی راہ۔ سید ریاست علی ندوی۔ معارف۔ مارچ ۱۹۳۳ء ۳/۳۱-۳۔

۱۹۵-۱۹۵

ترجمہ مقدمہ تفسیر المنار۔ ذکریا خاور۔ معارف۔ جولائی ۱۹۵۶ء ۷/۷۸، ۲۳۰-۲۴۲

ترجمہ و تفسیر ماجدی پر ایک نظر۔ محمد اہل خال۔ برہان۔ جنوری ۱۹۶۸ء ۱/۶۰، ۳۳-۴۲

تفسیر فتح القدیر چند متعلق کی روشنی میں۔ عضد الدین خاں۔ معارف۔ ستمبر ۱۹۷۶ء ۳/۱۰۰-۲۲۷-۲۳۲

تفسیر القرآن بکلام الرطان۔ ”س“۔ معارف۔ اکتوبر ۱۹۳۲ء ۴/۲۴-۳۱۵-۳۱۶

تفسیر کا دوہا اول۔ غلام سرور۔ جامعہ نومبر ۱۹۳۱ء ۵/۷-۳۲۶-۳۶۰

تفسیر کاشف الخفا کی کتاب نادر مخطوطہ۔ نظام الدین احمد کاظمی۔ برہان۔ جون ۱۹۷۶ء ۶/۷۶-۳۷۵-۳۷۹

تفسیر کبیر اور اس کا مکملہ۔ ضیاء الدین السلاوی۔ معارف۔ اگست۔ ستمبر ۱۹۷۵ء ۲/۸۰-۱۳۵-۱۴۰

۳/۸۰-۲۱۹۰-۲۳۲

تفسیر محمدی۔ سالم قدوائی۔ معارف فروری ۱۹۶۶ء ۲/۹-۱۳۸-۱۴۷

تفصیل البیان فی مقاصد القرآن۔ ”س“۔ برہان نومبر ۱۹۳۲ء ۵/۳۰-۳۹۱-۳۹۵

”نخیس و ترجمہ“ اسوہ حسنہ۔ ”ز“۔ برہان اپریل ۱۹۳۵ء ۴/۴۸-۳۰۱-۳۰۵

جرمن میں علوم قرآن کا مطالعہ۔ ناصر الاصلاح۔ جولائی ۱۹۳۷ء ۷/۲-۷۰-۶۴

چینی زبان میں قرآن کے تراجم۔ ”ع۔ ز“۔ معارف فروری ۱۹۳۳ء ۲/۳۱-۱۳۷-۱۴۰

خیالات اثناء ترجمہ قرآن۔ حمید الدین فراہی۔ الاصلاح۔ فروری ۱۹۳۶ء ۲/۱-۱۸-۲۵

شذرات۔ شاہ معین الدین ندوی۔ معارف مئی ۱۹۷۵ء ۵/۷۹-۳۲۲-۳۲۴ (اجل خاں کے

خیالات پر تنقید)

شیخ بن کثیر اور ان کی تفسیر۔ احمد عبد الحکیم۔ البلاغ۔ نومبر ۱۹۶۹ء ۴/۱۰۰-۳۶۰-۳۶۱

فیضی اور اس کی تفسیر سواطع الالہام۔ سالم ندوی۔ معارف۔ دسمبر ۱۹۶۵ء ۲/۹۷-۴۲۶-۴۳۱

قرآن سے متعلق جرمنوں کی خدمات۔ حمید اللہ۔ معارف، مارچ ۱۹۶۶ء ۵/۵۷-۱۴۳-۱۵۱

قرآن شریف کے اردو تراجم۔ ظہیر الدین صدیقی۔ جامعہ ستمبر ۱۹۷۵ء ۲/۷۷-۹۸-۱۰۵

قرآن کے اردو تراجم۔ سید محبوب رضوی۔ برہان جنوری ۱۹۳۳ء ۱/۱۲-۲۸-۷۷

قرآن کے ترجمے۔ قاضی احمد میاں جونا گڑھی۔ جامعہ فروری ۱۹۳۲ء ۲/۱۶-۱۰۵-۱۱۰

قرآن کے سلسلے میں ایک کتاب ”ع“۔ معارف۔ مارچ ۱۹۳۳ء ۳/۳۱-۲۳۱-۲۳۴

قرآن مجید اور ترجمہ و تفسیر خواجہ علی شاہ۔ برہان۔ جون ۱۹۵۳ء ۴/۳۰-۳۵۹-۳۶۶

قرآن مجید کا ایک قدیم اردو ترجمہ۔ سید محمود رضوی۔ برہان۔ جون ۱۹۶۶ء ۵/۵۸-۳۲۵-۳۲۷

قرآن مجید کے تراجم دنیا کی مختلف زبانوں میں "س"۔ برہان۔ فروری ۱۹۳۱ء ۱۴۱/۲ - ۱۵۱

قرآن مجید کے فرانسیسی ترجمے۔ حمید اللہ معارف۔ دسمبر ۱۹۵۹ء ۴/۸ - ۴۶۰ - ۴۶۸

کچھ تفسیر رازی کے بارے میں۔ اویس ندوی نگرامی۔ معارف۔ جون ۱۹۵۴ء ۵۳/۶ - ۴۴۲ - ۴۵۳

مشکلات القرآن۔ ابوالجلال ندوی۔ معارف نومبر ۱۹۴۹ء ۶۴/۵ - ۳۸۸ - ۳۹۶

مفردات القرآن۔ "ع"۔ برہان مئی ۱۹۴۰ء ۵/۴ - ۳۹۲

مقدمہ تفسیر جواہر۔ سید سلیمان ندوی۔ معارف۔ فروری ۱۹۳۵ء ۲/۴ - ۸۵ - ۹۲

مولانا ابوالکلام آزاد اور ان کی کتب تفسیر ابوظمان۔ برہان۔ جولائی ۱۹۶۸ء ۶۱/۱ - ۲۲ - ۳۷

تعلیمات قرآنی

تقویٰ۔ داؤد اکبر اصلاحی۔ الاصلاح۔ فروری ۱۹۳۴ء ۲/۲ - ۳۲ - ۴۰

تواضع۔ مجیب اللہ ندوی۔ معارف مئی ۱۹۵۵ء ۵/۴۵ - ۳۴۶ - ۳۶۳

حمد اور اس کے اثرات۔ حافظ عبدالاحد اصلاحی۔ الاصلاح نومبر ۱۹۳۵ء ۱۱/۳ - ۶۶۹ - ۶۷۵

توکل۔ سید سلیمان ندوی معارف۔ اپریل ۱۹۳۵ء ۳۵/۴ - ۲۴۲ - ۲۴۴

خصوص۔ داؤد اکبر اصلاحی۔ الاصلاح۔ اکتوبر ۱۹۳۴ء ۲/۱۰ - ۴۳ - ۴۹

روزہ اور قرآن۔ عبدالرؤف۔ البلاغ۔ نومبر ۱۹۴۶ء ۴/۹ - ۱۵۰ - ۲۴

روزہ قرآن کی روشنی میں۔ مفتی ولی حسن ٹونگی۔ البلاغ۔ دسمبر ۱۹۶۸ء ۲/۹ - ۲۱ - ۲۴

صبر کا قرآنی مفہوم۔ سید سلیمان ندوی۔ معارف۔ مئی ۱۹۳۵ء ۳۵/۵ - ۳۲۵ - ۳۳۶

عبادات۔ سید ابوالاعلیٰ مودودی۔ معارف۔ جولائی ۱۹۳۲ء ۳۱/۳ - ۸۱ - ۴۱ - ۴۲ - ۱۱۰ - ۱۱۷

قرآن کریم کی تعلیمات۔ نصیر حسن معصومی۔ البلاغ۔ جولائی ۱۹۶۸ء ۲/۴ - ۲۱ - ۳۵

قربانی۔ امین احسن اصلاحی۔ الاصلاح نومبر ۱۹۴۴ء ۲/۱۱ - ۲۰ - ۲۷

کامیاب زندگی کا قرآنی تصور۔ میر ولی الدین۔ معارف جولائی ۱۹۶۳ء ۵۲/۱ - ۲۵۰ - ۵۰

تفسیر و تاویل

آیت "استخلاف" (محبول الماتم) معارف۔ اکتوبر ۱۹۶۳ء ۶/۴ - ۲۵۲ - ۲۶۱

آیت "وَأَوْثَرْنَا بِهَا بَنِي إِسْرَءِیْلَ" محمد شفیع فنگی محلی معارف اکتوبر۔ دسمبر ۱۹۷۳ء ۶/۱۱۲ - ۲۴۸ - ۲۶۵

۲۹۵، ۴/۱۱۲ - ۳۱۱، ۵/۱۱۲ - ۳۹۲، ۳۹۶

آیاتِ صیام کی توضیح و تاویل، ضیاء الدین اصلاحی۔ معارف۔ اگست ۱۹۵۶ء ۲/۷۸ - ۹۹ - ۱۱۴

اسباب کفر و جحود میر ولی الدین۔ برہان۔ جنوری۔ دسمبر ۱۹۴۶ء ۶/۱۷ - ۳۲۹، ۳۶۴

۱/۱۸، ۲۱ - ۲۸

استدراک۔ امین احسن اصلاحی۔ اصلاح۔ اکتوبر ۱۹۳۶ء ۱۰/۳ - ۶۰۹، ۶۲۶

اقبال کی دو نظمیں قرآن کے آئینہ میں۔ بدیع الزخاں پھلوری۔ معارف۔ مارچ ۱۹۸۵ء ۳/۱۳۵

۲۱۹ - ۲۳۰

امثال القرآن۔ نجم الدین اصلاحی۔ جامعہ فردی ۱۹۳۷ء ۲/۲۷ - ۹۷ - ۱۱۸

"ان الصفا والمروة" کے متعلق چند سوالات و جوابات۔ ضیاء الدین اصلاحی۔ معارف اپریل ۱۹۵۶ء ۷/۷۷

۲۵۹ - ۲۷۶

"انک علی خلق عظیم" حفظ الرحمان سیوہاری۔ برہان۔ مئی ۱۹۳۹ء ۵/۲ - ۵، ۳۴

"انہ لعلم الساعة" کی صحیح تاویل۔ حافظ عبدالاحد اصلاحی۔ اصلاح۔ مئی ۱۹۳۶ء ۵/۱ - ۳۸۰ - ۴۴۰

ایک تعلیمی خط حمید الدین فراہی۔ اصلاح۔ فروری ۱۹۳۶ء ۲/۱ - ۴۴، ۴۸

ایک آیت کی تفسیر۔ صادق علی معارف۔ مئی، ستمبر ۱۹۱۷ء ۳/۲ - ۲۶، ۳۵؛ ۳/۳ - ۳۷۷، ۳۸۲

"بدل الذین ظلموا" ضیاء الدین اصلاحی۔ برہان۔ اپریل ۱۹۵۷ء ۴/۳۸ - ۲۲۴، ۲۳۲

سورۃ بقرہ آیت ۱۲۳ کی تفسیر محمد شفیع۔ البلاغ۔ اپریل ۱۹۶۹ء ۳/۸۰ - ۱۳

بلاغ الحق۔ سید محمد طلحہ اشرف۔ اصلاح۔ اپریل۔ ستمبر ۱۹۳۵ء ۴/۳ - ۱۳۱ - ۲۴۱؛ ۵/۳ - ۲۸۳ - ۲۹۶

۴/۳ - ۳۳۵ - ۳۵۲؛ ۷/۳ - ۴۰۹، ۴۱۵

۹/۳ - ۵۴۲ - ۵۴۸؛ ۱۰/۳ - ۶۰۲ - ۶۰۹

تدبر قرآن۔ امین احسن اصلاحی۔ اصلاح۔ جولائی۔ اکتوبر ۱۹۳۷ء ۷/۲ - ۲۱۰ - ۲۹؛ ۸/۲ - ۱۶۸ - ۲۵

۲/۲ - ۲۳۰ - ۲۳۲؛ ۱۰/۲ - ۲۳۰ - ۲۳۲

ترتیب و نظام قرآن حمید الدین فراہی۔ اصلاح۔ جنوری ۱۹۳۶ء ۱/۱ - ۹ - ۱۹

تفسیر بالرئے اور اس کی اہمیت - عبدالرحمان پرواز اصلاحی - معارف - جنوری ۱۹۳۸ء ۱۳۱/۱ - ۳۸۱ - ۵۷
تفسیر سورہ تحریم - حمید الدین فراہی - الاصلاح - نومبر جنوری - اپریل ۱۹۳۸-۳۹ء ۱۱/۳ - ۴۹ - ۴۵۷

۱۷/۱ - ۹۰ - ۱۷

۲۱ - ۹۰ - ۲/۳ : ۱۹ - ۹۰ - ۲/۳

۲۱ - ۹۰ - ۲/۳

تفسیر سورہ ذاریات - حمید الدین فراہی - الاصلاح - جون - نومبر ۱۹۳۹ء ۶/۳ - ۹۰ - ۲۳ : ۱۷/۴ - ۸۷ - ۱۷

۱۹ - ۹۰ - ۹/۳ : ۱۶ - ۹۰ - ۸/۳

۲۲ - ۹۰ - ۱۱/۳ : ۲۱ - ۹۰ - ۱۰/۳

تفسیر سورہ عبس - حمید الدین فراہی - الاصلاح - ستمبر - نومبر ۱۹۳۹ء ۱۰/۲ - ۹۰ - ۲۲ : ۱۱/۲ - ۹۰ - ۱۹

۱۲/۲ - ۹۰ - ۱۲

تفسیر سورہ عصر - حمید الدین فراہی - الاصلاح - اکتوبر - دسمبر ۱۹۳۹ء ۱۰/۱ - ۹۰ - ۱۷ : ۱۱/۱ - ۹۰ - ۱۹

۱۲/۱ - ۵۰ - ۳۲

تفسیر سورہ فیل - حمید الدین فراہی - الاصلاح - مئی - جولائی ۱۹۳۹ء ۱۰/۱ - ۹۰ - ۱۹ : ۱۲/۱ - ۵۰ - ۱۷

۱۹ - ۵۰ - ۲/۱ : ۱۹ - ۵۰ - ۲/۱

۱۹ - ۵۰ - ۶/۱ : ۱۲ - ۵۰ - ۶/۱

تفسیر سورہ قیامہ - حمید الدین فراہی - الاصلاح - مئی - نومبر ۱۹۳۹ء ۳/۳ - ۵۰ - ۲۶ : ۳/۳ - ۵۰ - ۲۶

۳۲۹ - ۳۳۵

۲۶۲ - ۴۵۷ - ۸/۳ : ۳۹۸ - ۳۹۲ - ۷/۳

۵۹۱ - ۵۸۵ - ۱۰/۳ : ۵۲۸ - ۵۲۱ - ۹/۳

تفسیر سورہ کافرون - حمید الدین فراہی - الاصلاح - اگست - اکتوبر ۱۹۳۹ء ۸/۱ - ۹۰ - ۱۸ : ۹/۱ - ۹۰ - ۱۸

۱۷ - ۹۰ - ۱۰/۱ : ۱۷ - ۹۰ - ۱۰/۱

تفسیر سورہ مہملات - حمید الدین فراہی - الاصلاح - جنوری - اپریل ۱۹۳۸ء ۳/۳ - ۹۰ - ۱۸ :

۲۰۷ - ۷۳۲ - ۷۳۳ : ۱۲۳ - ۱۳۷ - ۳/۳ : ۲۰۷ - ۲۰۱ - ۲/۳

تفسیر سورہ والتین - حمید الدین فراہی - الاصلاح جنوری - مارچ ۱۹۳۷ء ۲/۹۰۱ - ۲۱/۲۲

۱۵ - ۵ - ۳/۲ - ۱۷

تفسیر سورہ والشمس - حمید الدین فراہی - الاصلاح جون - اگست ۱۹۳۷ء ۲/۹۰۱ - ۹ - ۱۷/۲۷

۱۵ - ۹۰۸/۲ - ۲۰ - ۹

تفسیری رجحانات اور نئی تفسیر کی ضرورت - معین الاغظی - برہان ستمبر ۱۹۷۲ء ۳/۶۹ - ۱۸۸۰ - ۱۹۷

تفسیر قرآن - امین احسن اصلاحی - الاصلاح اپریل - دسمبر ۱۹۳۷ء ۱/۱۲۰ - ۱۲۳/۱۲۳ - ۱/۵۱ - ۱۴ - ۲۳

۳۰ - ۲۰۰۷/۱ - ۲۳ - ۱۳۰ - ۹/۱

۳۱ - ۱۷۰۹/۱ - ۲۴ - ۱۹۰۸/۱

۲۶ - ۲۰۱۱/۱ - ۳۲ - ۱۸۰۱۰/۱

۴۷ - ۱۲/۱ - ۴۷

”حافظو علی الصلوات“ آیت کا تعلق ماقبل و مابعد سے - اختر احسن اصلاحی - الاصلاح - اپریل ۱۹۳۶ء

۳۷ - ۳۲ - ۴/۱

حضرت داؤدؑ کے واقعہ کی تشریح - حفظہ الرحمان سیو بارہوی - برہان - اگست ۱۹۳۸ء ۲/۸۱ - ۱۰۳

حضرت یونسؑ کا ذکر قرآن مجید میں - ابو القاسم محمد حفظہ الرحمن - برہان - نومبر دسمبر ۱۹۷۲ء ۴/۲۴۵ - ۲۶۲

۳۲۱ - ۳۲۵ - ۵/۱

خصائص قرآن - عبدالسلام ندوی - معارف - جون ۱۹۳۲ء ۲۹/۶ - ۲۰۵ - ۲۷۷

دستور المفسرین - سالم قدوائی - معارف - نومبر ۱۹۶۷ء ۱۰۰/۵ - ۳۵۳ - ۲۷۱

دلائل القرآن - نجم الدین اصلاحی - برہان اکتوبر ۱۹۵۷ء ۲۵/۴ - ۷۱۸ - ۲۳۴

دو آیتوں کی تفسیر - احمد عبدالعلیم - البلاغ جنوری ۱۹۷۷ء ۱/۴ - ۷۱۸ - ۷۹۱

”اَرِحْمَانُ عِلْمُ الْقُرْآنِ“ محمد اجمال خاں - برہان اپریل ۱۹۶۰ء ۴/۴۴ - ۲۱۶ - ۲۲۰

رسول شاہد و مشہود - قاری بشیر الدین - برہان اکتوبر ۱۹۷۲ء ۶۹/۴ - ۲۳۹ - ۲۵۴

سورہ بقرہ کی ایک آیت کی صحیح تاویل ضیاء الدین اصلاحی - برہان - فروری ۱۹۵۷ء ۳۸/۲

۱۰۷ / ۱۰۰

قرآنی مضامین کا اشاریہ

سورہ تحریم اور ذبیح کے متعلق بعض شکوک - امین احسن اصلاحی - الاصلاح - ستمبر ۱۹۳۶ء / ۲۰-۲۰۰۹
سورہ حج کی ایک آیت کی صحیح تاویل - اختر احسن اصلاحی - الاصلاح - ستمبر ۱۹۳۶ء / ۱۷-۲۱
سورہ فتح کی ایک آیت کی صحیح تاویل - حافظ عبدالاحد اصلاحی - الاصلاح - جولائی ۱۹۳۶ء / ۳۹-۴۳
سورہ فاتحہ کے بعض اسماء باحث - ضیاء الدین اصلاحی - برہان - فروری / مارچ ۱۹۵۹ء / ۲۲-۲۴

۸۰-۹۶

سورہ قیامہ کے چند نکات - عبدالسلام ندوی - معارف - جنوری ۱۹۴۱ء / ۱۷-۱۵
سورہ ہود کے متعلق ایک اہم سوال کا جواب - ابو بلیت شیر محمد اصلاحی - الاصلاح - مارچ ۱۹۳۶ء

۱۹۰۳/۲۶

سورہ یوسف کے گزشتہ تفسیر پر نقد و استدراک - حبیب الرحمن خاں شیروانی - معارف جنوری ۱۹۳۶ء
۱۲-۷۱/۵

صراط مستقیم - داؤد اکبر اصلاحی - الاصلاح - نومبر ۱۹۳۵ء / ۳/۱۱، ۶۷-۶۹

عصمتِ آدم قرآن کی روشنی میں - حفظ الرحمن سیوہادی - برہان - فروری ۱۹۴۱ء / ۲/۲۱، ۸۵-۹۸
علم تفسیر مدون ہوا پہلے یا علم حدیث - حافظ محمد علی شاہ - برہان - جولائی اگست ۱۹۵۱ء / ۲۷-۱
۱۱۰-۴۶؛ ۲۷-۲۰۶۲-۱۱۰

فن اصول تفسیر - عتیق احمد قاسمی - برہان - جنوری ۱۹۶۶ء / ۷۷-۳۹

فہم قرآن - سید اکبر آبادی - برہان - فروری / مئی جولائی ۱۹۳۹ء / ۲/۲، ۹۹-۱۰۸؛ ۲/۵
۳۲۹-۳۴۴ ۶/۲، ۶۶-۴۱۶

فہم قرآن کے اصول و شرائط - شاہ معین الدین ندوی - معارف - جولائی / ستمبر ۱۹۳۶ء / ۲۶/۵۱-۲۲
۸۵-۱۰۸، ۲/۲۶-۱۶۵-۱۸۳

قرآن اپنے متعلق کیا کہتا ہے - حفظ الرحمن سیوہادی - برہان - نومبر / دسمبر جنوری - فروری ۱۹۳۶ء
۵/۱۷-۲۱۶، ۲۷-۱۷۱؛ ۱۸/۵۱-۲۰؛ ۲/۱۸-۶۶-۸۰

قرآن کا مناجات فکر و نظر - محمد قطب الدین احمد - برہان - اگست ۱۹۶۶ء / ۲/۶۳-۱۰۵-۱۱۶
قرآن کریم اور یہودیوں کی حکومت - عبدالرؤف سکھری - البلاغ - فروری ۱۹۶۷ء / ۲/۲۱-۳۳
۴۶۳

قرآن مجید کی ایک آیت کا صحیح مفہوم اور حضرت ابوحنیفہ کا واقعہ مجیب اللہ ندوی - معارف - دسمبر ۱۹۵۶ء

۶/۴۸ - ۲۶۲۰ - ۲۷۸

قرآن مجید میں آیت رحم حافظ مجیب اللہ ندوی - معارف - مارچ، اپریل ۱۹۵۵ء ۳/۴۵ - ۷۳

۲/۴۵ - ۲۴۵ - ۲۵۱

”لائقاً تہذیب البلد“ داؤد اکبر اصلاحی - الاصلاح - مئی ۱۹۳۹ء ۵/۳۲ - ۴۱

معابدہ یہود علی نقطہ نظر سے عبدالرحمان - برہان - ستمبر ۱۹۴۰ء ۳/۵ - ۲۸ - ۲۴۴

”مصدقاً لما بین یدینہ“ کی صحیح تاویل - بدرالدین اصلاحی - الاصلاح - نومبر ۱۹۳۶ء جون جولائی ۱۹۳۷ء

۱۱/۴۷ - ۲۷ - ۳۸ - ۶/۲ - ۵۰ - ۷/۲ - ۳۰ - ۲۵

”مصدقاً لما بین یدینہ“ کی صحیح تاویل - سید محمد طہ اشرف امتحوی - الاصلاح - مارچ ۱۹۳۷ء جنوری ۱۹۳۸ء

۳/۱۹ - ۲۶ - ۱۳/۲۷ - ۲۷ - ۳۶

مکی و مدنی آیات کا فرق خواجہ عبدالحمید جامد - ستمبر ۱۹۳۵ء ۴/۵ - ۱۸۶ - ۱۸۹

”منشآت“ آیات قرآنی اہل اللہ کے دیدہ اعتبار میں - قطب الدین احمد - برہان - جون ۱۹۶۸ء

۶/۴۸ - ۲۶۵ - ۳۶۶

نظم قرآن - امین احسن اصلاحی - معارف - دسمبر ۱۹۳۵ء ۶/۳۶ - ۲۴۳ - ۲۴۵

” ” الاصلاح - جولائی ۱۹۳۶ء ۷/۱ - ۲۰ - ۳۱

نوادرات و مخطوطات دارالمصنفین اعظم گڑھ (بشمول تفاسیر) عبدالحمید ندوی - برہان - اکتوبر ۱۹۶۹ء

۴/۴۳ - ۲۶۲ - ۲۶۹

”واخر متشابہات“ - بدرالدین اصلاحی - الاصلاح - دسمبر ۱۹۳۶ء ۲/۱۷ - ۱۷ - ۲۴

”وجعلنا للمتقین اماماً“ - امین احسن اصلاحی - الاصلاح - نومبر ۱۹۳۹ء ۴/۱۱ - ۳۸ - ۴۵

”والعادیات ضبی“ - داؤد اکبر اصلاحی - الاصلاح - مارچ، اپریل ۱۹۳۳ء ۴/۳ - ۳۰ - ۴۴

۴/۴۳ - ۲۵۰ - ۳۰

”وان منکم الا وادبا“ کی صحیح تاویل - ضیاء الدین اصلاحی - معارف - جولائی ۱۹۵۵ء ۷/۱۷ - ۲۷ - ۲۷

”والنجم اذا ہوی“ - داؤد اکبر اصلاحی - الاصلاح - فروری ۱۹۳۹ء ۴/۳ - ۳۲ - ۴۳

قرآن کریم اور دیگر آسمانی کتابیں

بائبل قرآن وحدیث میں۔ محمد اولیس ندوی نگرانی۔ معارف نومبر ۱۹۳۵ء، ۳۶/۵ - ۳۷۵ - ۳۶۷
بعض مشہور مذاہب کی صحف مقدسہ کی ترتیب اور قرآن مجید کی لسانی اہمیت۔ عبدالملک آرڈی۔ برہان نومبر ۱۹۳۹ء

۳۲۹ - ۳۲۹، ۵/۳

قرآن مجید میں بائبل کے حوالے۔ عبدالسلام ندوی۔ معارف جنوری ۱۹۱۷ء، ۳/۷ - ۵۴ - ۶۲

قرآن کریم اور سائنس

تخلیق کائنات وحیات کا مقصد۔ سہیل نعیمی اچمل خاں۔ برہان۔ اکتوبر ۱۹۸۰ء، ۸۵/۴ - ۴۲۰ - ۵۵
تسخیرِ شیانے اور نبھانے الہند۔ شہاب الدین ندوی۔ برہان۔ جون جولائی ۱۹۸۱ء، ۸۶/۶ - ۱۱ - ۳۰

۵۶ - ۵۱، ۱/۸۷

چاند کی تسخیر قرآن کی نظر میں چند آفاقی دلائل کا جائزہ۔ شہاب الدین ندوی۔ برہان۔ دسمبر ۱۹۶۹ء، جنوری

جون جولائی ۱۹۷۰ء

۲۴ - ۸۰، ۱/۶۴؛ ۳۸۷ - ۳۶۶، ۶/۶۳

۱۶۶ - ۱۲۵، ۳/۶۴؛ ۹۵ - ۸۵، ۲/۶۴

۳۸۲ - ۳۶۹، ۶/۶۴؛ ۲۴۰ - ۲۲۵، ۴/۶۴

۲۶ - ۱۱، ۱/۶۵

خلافتِ ارض کے لیے سائنس اور ٹکنالوجی کی اہمیت۔ شہاب الدین ندوی۔ برہان۔ مارچ۔ مئی ۱۹۸۱ء

۲۶ - ۵، ۳/۸۶

۸۶ - ۲۹، ۵/۸۶؛ ۲۷ - ۵، ۴/۸۶

”سراجِ منیر“ (سائنس کی روشنی میں)۔ شہاب الدین ندوی۔ معارف۔ فروری مارچ ۱۹۷۲ء

۲۱۶ - ۲۰۸، ۲/۱۰۹؛ ۱۲۰ - ۱۰۶، ۲/۱۰۹

قرآن کریم اور اس کی نسبت بعض علوم کی ایجاد و ترقی۔ ندیر احمد۔ معارف۔ جون۔ جولائی ۱۹۸۰ء، ۲۱/۲۵

۴۳۱-۴۵۱-۱۲۶/۱۴۱-۳۶

قرآن کریم کا کمپیوٹر سے تجزیہ - مفتی رشید احمد - البلاغ - مارچ ۱۹۸۱ء ۵/۱۵ : ۵۳-۶۰
قرآن مجید اور سائنس - عبدالوحید - معارف جنوبی - فروری ۱۹۸۳ء ۲۵/۱ : ۹-۲۵ : ۲/۲۵

۸۸-۱۰۱

قرآن مجید اور علم حیاتیات - شہاب الدین ندوی - البلاغ - اپریل - جون جولائی - اکتوبر ۱۹۸۱ء ۶/۱۵ : ۶۲-۶۴

۲۳-۱۴ : ۸/۱۵ : ۲۲-۱۳ : ۷/۱۵

۱۰/۱۵ : ۲۴-۳۲ : ۱۱/۱۵ : ۲۴-۳۲

۵۶-۴۹ : ۱۲/۱۵

قرآن مجید اور فلسفہ - میر ولی الدین - معارف - جولائی ۱۹۸۱ء ۱/۲۸ : ۵-۳۶

قرآن مجید اور موجودہ اثری تحقیقات - عبدالماجد ریابادی - الاصلاح - اپریل ۱۹۸۵ء ۴/۲ : ۲۵۱-۲۵۲

قرآنی اشارے اور علم الارض - بدیع الزمان - معارف - جنوری ۱۹۸۶ء ۱/۱۰۹ : ۵۳-۶۹

قصہ آدم و حوا کی اثری تائید - "ع" - معارف - جون ۱۹۸۳ء ۶/۳۱ : ۴۶۳-۴۶۷

کلوروفل اور قرآن - سائنس اور قرآن ایک نظریں - محمد شہاب الدین ندوی - برہان - اپریل - اگست

۱۹۸۱ء مئی جون ۱۹۸۲ء ۶/۶۶ : ۲۹۷-۳۱۲

۲۸-۱۲ : ۱/۶۷ : ۲۸۵-۳۶۹ : ۶/۶۶

۳۲۷-۳۰۹ : ۵/۶۸ : ۱۰۷-۹۷ : ۲/۶۶

۴۱۵-۴۰۴ : ۶/۶۸

قرآن کریم اور عربی ادبیات

اردو زبان و ادب میں قرآنی الفاظ کا استعمال - شرف الدین - اصلاحی - معارف - ستمبر ۱۹۸۴ء ۹/۱۳۴

۱۸۱-۱۹۰

بلاغت قرآن - سید طلحہ - جامعہ - اکتوبر - دسمبر ۱۹۸۶ء ۷/۱۰ : ۱۵-۳۰ : ۱۲/۷ : ۲۵-۲۰

جن - حکیم محمد ابوذر - برہان - جون جولائی ۱۹۸۵ء ۶/۲۴ : ۳۵۳-۳۶۱ : ۲۵/۱ : ۲۰-۳۰

۴۶۶

- چند قرآنی الفاظ کی لغوی تشریح - شیخ عنایت اللہ - معارف - جنوری ۱۹۶۲ء ۱۰۹/۱۲۰۱ - ۵۲
- عربی ادب پر قرآن مجید کے اثرات - سید احتشام ندوی - برہان - مارچ ۱۹۶۶ء ۵۳/۱۳۵۳ - ۱۴۶
- قرآن کریم عربی زبان و ادب کی کسوٹی - عبدالحلیم ندوی - معارف - نومبر ۱۹۸۵ء ۱۲۶/۵ - ۳۲۳
- قرآن مجید اور مجمع - ابواللیث اصلاحی ندوی - الاصلاح - جون ۱۹۳۶ء ۱/۴ - ۲۲ - ۳۷
- قرآن مجید اور شاعری - عبدالسلام ندوی - معارف - جون ۱۹۲۵ء ۳۵/۴ - ۲۸۸ - ۲۴۳
- کلمۃ اللہ - اولیس ندوی نگار - معارف - اپریل ۱۹۳۳ء ۴/۴ - ۲۵۹ - ۲۵۹
- کیا قرآن مجید ایک مسیح کلام ہے - عبدالسلام ندوی - معارف - جنوری ۱۹۲۵ء ۳۵/۴ - ۲۶۱ - ۵۱
- مجازات قرآنی - مقتدی حسن اعظمی - معارف - اگست ۱۹۶۹ء ۲/۱۰ - ۸۵ - ۱۰۴
- معانی القرآن للطبری - ابو محفوظ الکریم معصومی - معارف - اپریل ۱۹۴۹ء ۶۳/۴ - ۲۶۰ - ۲۷۲
- معانی القرآن للفرار - صفیر حسن معصومی - معارف - مئی ۱۹۴۶ء ۵۷/۵ - ۳۵۹ - ۳۶۷

قرآن کریم اور معترضین

- / تاریخ ارض القرآن اور مستشرقین کے اعتراضات کے جوابات - حافظ عبدالمصلیق ندوی - معارف - جنوری ۱۹۸۵ء ۱۳۵/۱ - ۵ - ۲۰
- تحریف قرآن کی ناپاک یہودی سازش - محمد عبدالحق صادقی - البلاغ - ستمبر ۱۹۵۹ء ۵/۵۳۴ - ۵۴۴
- / حضرت ابراہیم اور مستشرقین کے اعتراضات کے جوابات - محمد حفظ الرحمن مرحوم - معارف - ستمبر ۱۹۸۳ء ۱۳۴/۳ - ۱۶۹ - ۱۸۰
- حقانیت قرآن اور مغرب کے غیر مسلم معترضین - محمد تقی عثمانی - البلاغ - ستمبر ۱۹۵۹ء ۹/۲۵۸ - ۳۲
- / قرآن اور مستشرقین - سید اطہر حسین - معارف - فروری ۱۹۸۳ء ۱۳۱/۲ - ۸۵ - ۹۹
- / قرآن کریم اور مستشرقین - صفیر حسن معصومی - البلاغ - جون ۱۹۶۹ء ۳/۴ - ۳۵ - ۴۰
- قرآن کریم پر تاریخی اعتراضات - سید سلیمان ندوی - معارف - اگست ۱۹۱۶ء ۲/۱ - ۵۷ - ۱۱
- قرآن کریم کے متعلق شبہات اور اس کا جواب - محمد تقی عثمانی - البلاغ - ستمبر ۱۹۶۶ء ۸/۱۴۰۷ - ۸
- قرآن مجید میں قصہ آدم اور مستشرقین کے اعتراضات - ضیاء الدین اصلاحی - معارف - اپریل ۱۹۸۳ء ۶۷۷

۲۹۷ - ۲۸۰ - ۲/۱۳۱

مستشرق نولیدی اور قرآن مجید - محمد اویس ندوی - معارف - دسمبر ۱۹۷۲ء ۵/۵ - ۲۰۵ - ۲۱۶
 وحی از روئے قرآن اور مدنی کا تضاد بیان - سید سلیمان ندوی - معارف - نومبر ۱۹۷۲ء ۵/۲۶ - ۲۲۵ - ۲۲۸
 (مستشرق کے خیالات کی تردید)

قرآن کریم کے نادر نسخے

اورنگ زیب عالمگیر کے لکھے ہوئے قرآن کریم - محمد عبداللہ چغتائی - برہان جولائی ۱۹۷۳ء ۱/۱۹ - ۳۷ - ۴۲

شیخ بن مبارک کی تفسیر کا قلمی نسخہ - سالم قدوائی - معارف - فروری ۱۹۷۶ء ۲/۱۷ - ۱۵۳ - ۱۶۵

قرآن مجید کے دو نایاب نسخے - سید عبدالرؤف ندوی - معارف - جون ۱۹۷۳ء ۴/۳۱ - ۳۵ - ۴۳

قرآن مجید کے نایاب نسخے - حافظ نذیر - معارف - مارچ ۱۹۷۵ء ۳/۱۶ - ۱۹۸ - ۲۰۵

مصنف عثمان کے متعلق ایک عینی شہادت - سردار جعفری - معارف - اگست ۱۹۷۱ء ۲/۸۸ - ۱۵۱ - ۱۵۳

قرآن کریم و تاریخ عالم

ابولہب - "ع" - معارف - جنوری ۱۹۳۲ء ۱/۲۹ - ۶۴ - ۷۰

ارض حرم - سید سلیمان ندوی - معارف - نومبر ۱۹۲۳ء ۵/۱۱ - ۳۲۲ - ۳۲۶

الروم - ابوالجلال ندوی - معارف - جنوری ۱۹۳۶ء ۱/۶۳ - ۵ - ۲۶

السامری " " جولائی ۱۹۳۶ء ۱/۶۳ - ۲۲ - ۵۷

اصحاب الاخذود - ابوالجلال ندوی - معارف - جولائی ۱۹۷۵ء ۷/۲ - ۶۰ - ۶۴

اصحاب اعراف - ضیاء الدین اصلاحی - معارف - دسمبر ۱۹۷۵ء ۶/۷۶ - ۳۳۳ - ۳۵۵

اصحاب کہف - محمد عمیر الصدیق ندوی - معارف - جون ۱۹۷۴ء ۶/۱۲۲ - ۲۶ - ۶۱

اصحاب الفیل - ابوالجلال ندوی - معارف - اکتوبر ۱۹۷۵ء ۲/۶۸ - ۲۵۴ - ۲۶۳

بنی اسرائیل کی غلامی کا ایک اور ثبوت - مبین عبدالعزیز - معارف - اکتوبر ۱۹۷۵ء ۲/۱۶ - ۲۸۶ - ۲۹۵

تاریخ اور قرآن کریم - محمد عمر نعمانی - الاصلاح - دسمبر ۱۹۳۶ء، ۱۲/۱، ۳۷-۳۳

تاریخ بابل - ابوالجمال ندوی - معارف - جولائی ۱۹۵۰ء، ۱/۶۶، ۲۶-۲۸

تاریخی قربانی بروشنی تفاسیر علامہ ربانی - عبدالحکیم اختر - معارف - ستمبر ۱۹۸۲ء، ۱۱/۱۱، ۲۰-۲۱

تاریخ یمن کا ایک ورق - ابوالجمال ندوی - معارف - اکتوبر، نومبر ۱۹۵۰ء، ۲/۶۶، ۲۸۹-۲۹۸

۲۸۸-۲۷۴، ۵/۶۶

تاریخ یمن کی ایک سطر - ابوالجمال ندوی - معارف - دسمبر، مارچ ۱۹۵۹ء، ۶/۶۶، ۴۴۴-۴۴۵

۲۲۲-۲۱۶، ۳/۶۵

تحریقات یہود - عبدالسلام ندوی - معارف - ستمبر ۱۹۱۷ء، ۳/۲، ۳۵-۲۶

تفسیر سورہ یوسف پر استدراکات و انتقادات - حبیب الرحمن خاں شیرانی - معارف - جنوری ۱۹۲۰ء، ۱/۵۰، ۱۴-۱۳

جنت سبا - سید سلیمان ندوی - معارف - جنوری ۱۹۱۷ء، ۷/۱، ۵-۱۱

حضرت ابراہیم اور ایک بادشاہ کا مکالمہ - سید ابوالنظر رضوی - برہان - دسمبر ۱۹۴۵ء، ۴/۱۵

۲۲۵-۲۲۹

حضرت ایوب - ابوالجمال ندوی - معارف - اگست، ستمبر ۱۹۴۹ء، ۲/۶۶، ۸۵-۱۰۳

۱۹۸-۱۸۷، ۳/۶۶

حضرت موسیٰ کے واقعہ ایذا رسانی - داؤد اکبر اصلاحی - برہان - ستمبر ۱۹۴۶ء، ۱۷/۱۷، ۱۷۷-۱۷۸

حضرت نوحؑ اور طوفان نوحؑ - حفظ الرحمن - برہان - فروری، مئی ۱۹۴۶ء، ۲/۶۶، ۸۷-۱۰۲

۳۷۷-۳۷۰، ۵/۶۶

حضرت ہارون اور گوسالہ طلائی - اسحاق البنی علوی - برہان - جنوری ۱۹۳۶ء، ۱/۱۶، ۵۴-۵۳

داستان خلیل - ابوالجمال ندوی - معارف - مارچ ۱۹۵۱ء، ۳/۶۷، ۱۶۵-۱۸۲

ذبیح اللہ - سعید انصاری - جامعہ - جنوری ۱۹۲۵ء، ۱/۵، ۳۹-۳۸

ذبیح کون ہے - حمید الدین فراہی - الاصلاح - جنوری، جولائی، ستمبر ۱۹۳۵ء، جنوری ۱۹۳۹ء، ۱/۳، ۱۹-۲۴

۲۱۶-۲۰۸، ۴/۳؛ ۱۵۲-۱۴۴، ۳/۳؛ ۹۳-۸۵، ۲/۳

۲۰۸-۲۵۵، ۵/۳؛ ۲۸۲-۲۷۴، ۶/۳؛ ۳۳۴-۳۳۳، ۷/۳؛ ۳۹۹-۳۰۸

